

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 4Co/113/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312216821
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Adriana Némethová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4312216821.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Adriany Némethovej a členov senátu JUDr. Zity Matyóovej a JUDr. Jána Bernáta, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 12.03.2014, č. k. 12C/389/2012-45, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdzuje.

Odporcovi nepriзнаvá náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa a odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Svoje rozhodnutie oprel o ustanovenia § 4 odsek 1 písmeno a/ bod 1., § 5 odsek 1, odsek 3, § 9 odsek 1, odsek 2, § 15 odsek 1, § 16 odsek 1, § 17 odsek 1, odsek 2, odsek 3, § 19 odsek 1, odsek 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ako i ustanovenia § 41 odsek 1, odsek 2 písmeno c/, d/, i/ § 44 odsek 1, odsek 2 zákona č. 233/1995 o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“). Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal od odporcu zaplatenia majetkovej škody vo výške 125 eur a nemajetkovej ujmy vo výške 330 eur, pretože Okresný súd Levice, ako exekučný súd, rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie rozhodnutím o poverení po uplynutí zákonom stanovenej doby po viac ako 8 mesiacoch. Zo spisu Okresného súdu Levice, sp. zn. 12Er/1088/2008 mal preukázané, že v tomto exekučnom konaní žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola doručená súdu 01.12.2008 a exekučný súd vydal poverenie dňa 15.01.2009. Poverenie tak bolo vydané po uplynutí zákonom stanovenej 15 dňovej lehoty s omeškaním 1 mesiaca, nie však 6 mesiacov, ako uvádzal navrhovateľ vo svojom návrhu.

Návrh navrhovateľa súd považoval za premlčaný, pretože žiadosť o udelenie poverenia bola exekučnému súdu doručená 01.12.2008, navrhovateľ sa mohol o škode dozvedieť najskôr dňa 15.12.2008, teda po uplynutí 15 dňovej lehoty na vydanie poverenia, u odporcu si uplatnil predbežné prerokovanie na náhradu škody v apríli 2012, čo mal urobiť najneskôr 15.12.2011, s poukazom na 3 ročnú premlčaciu dobu s poukazom na § 19 odsek 1 zákona č. 514/2003 Z. z. Návrh navrhovateľa súd nemohol ako predčasne podaný zamietnuť, pretože vo veci bolo rozhodnuté po uplynutí 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody.

Navrhovateľ sa domáhal náhrady škody za nesprávny úradný postup z dôvodu, že k vydaniu poverenia nedošlo v zákonom stanovenej 15 dňovej lehote, preto bolo podstatou sporu zistiť a vecou navrhovateľa preukázať, či nedodržanie zákonnej lehoty na vydanie poverenia mu spôsobilo škodu a nemajetkovú

ujmu, ktorých sa domáha. Zistil, že navrhovateľom tvrdená majetková škoda nebola nijako preukázaná, navrhovateľ nepreukázal žiadnym spôsobom zníženie svojho majetku, pričom bolo na ňom, aby preukázal svoje tvrdenia, ktoré v návrhu všeobecne popísané, ani v jednom prípade nijako nedokladoval. Mal za to, že k vzniku nemajetkovej ujmy ani nedošlo, preto nevidel dôvod, aby sa nejakou výškou nemajetkovej ujmy vôbec zaoberal. Nemajetková ujma nezávisí automaticky len od konštatovania nedodržania zákonnej lehoty, ale aj od okolností, ktoré sú vo veci konštatované a na základe ktorých súd nevidel dôvod pre finančnú satisfakciu vo forme nemajetkovej ujmy.

Z vykonaného dokazovania zistil, že exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok. Neskúmal, či prišlo k prieťahom v konaní ale zisťoval, či došlo k nedodržaniu zákonnej lehoty, z akého dôvodu, či sa zákonná 15 dňová lehota vzťahuje na vyporiadanie sa súdu so žiadosťou exekútora a či je to dôvod na náhradu škody, resp. či vôbec nejaká škoda vznikla. V tejto súvislosti poukázal na ustanovenie § 41 odsek 2 písmeno d/ zákona č. 233/1995 Z. z., podľa ktorého bolo v čase podania žiadosti o udelenie poverenia možné vydať poverenie na základe vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených, ako exekučného titulu. Až neskôr bol zákon v uvedenej časti novelizovaný tak, že exekučným titulom boli vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských súdov, rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul bol uvedený do § 41 odsek 2 písmeno d/ Exekučného poriadku novelou účinnou od 01.06.2011. Poukázal na výnimku, že zákonná 15 dňová lehota na vyporiadanie sa súdu so žiadosťou exekútora o udelenie poverenia neplatí v exekučných konaniach, v ktorých je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok. Dospel preto k záveru, že v čase podania žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie lehota na vydanie poverenia v prípade rozhodcovského rozsudku, ako exekučného titulu, neexistovala.

Poukázal na skutočnosť, že otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v článku 48 ods. 2 Ústavy SR, je kompetentný preskúmať ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu a taktiež súdne konanie o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je kompetentný preskúmať len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 odsek 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) tak, že v konaní úspešnému odporcovi nepriznal náhradu trov konania, pretože mu žiadne nevznikli a ani si žiadne neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uviedol, že súd prvého stupňa svojím postupom odňal možnosť účastníkovi konania konať pred súdom, nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, nevykonala navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

V odôvodnení odvolania namietal skutočnosť, že súd rozhodol v merite veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 odsek 2 zákona č. 514/2003 Z. z.. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo došlo k založeniu zodpovednosti právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má za dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia. Súd bol jednoznačne pri svojom rozhodovaní viazaný ustanovením § 9 odsek 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 odsek 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z., súd svojím rozhodnutím de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Tvrdil, že súd nemôže založiť odôvodnenie o zániku nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom na nedôveryhodnosti údajov. Namietal, že nemal k dispozícii súdny spis exekučného súdu, a tak mohol niektoré skutočnosti len usudzovať a to podľa sekundárnych prejavov, ktoré mal v realite. Uviedol, že súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Zákonodarca v danom prípade vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty, exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie, a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie totiž nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu ale len súdu exekučného. K zamietnutiu návrhu na vykonanie znaleckého dokazovania namietal, že súd mu tak

znemožnil objektívnym spôsobom preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku a na zamietnutie nemal súd žiadne udržateľné dôvody. Ďalej poukázal na to, že súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami a je jeho povinnosťou aplikovať platné právo, a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Navyše súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorý uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vznikajú aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú „mimosúdne“ faktory, ako napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy. Taktiež Dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote. Keďže súd, ale ani samotný štát neprijal žiadne opatrenia na riešenie vzniknutej kritickkej situácie, nedostatok takýchto opatrení nemôže byť dávaný za vinu navrhovateľovi a to v takej forme, že on nepresadzoval vydanie poverenia zákonnými možnosťami. Uviedol, že nechápe, aký môže mať na výsledok konania dopad skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom a išlo o prejav nesústredenej činnosti súdu, kedy súd vyhodnocoval aj také skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli. Záverom vyjadril nesúhlas s tým, ako súd vyhodnotil vznesenú námietku premičania, uviedol dôvody, prečo k premičaniu práva nedošlo a poznamenal, že v tomto prípade mal byť aplikovaný všeobecný právny predpis a to ustanovenie § 102 zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov z dôvodu, že aj pri nesprávnom úradnom postupe zákon o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci zakladá podmienku uplatniť právo na náhradu škody voči zodpovednej osobe, a to formou písomnej žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody (čo navrhovateľ aj učinil) a premičacia lehota potom bude plynúť až počnúc dňom uplatnenia tohto práva voči zodpovednému orgánu.

Odporca sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 10 odsek 1 OSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania navrhovateľa (§ 212 odsek 1 OSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konania, ktoré mu predchádzali. Odvolanie navrhovateľa prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 odsek 2 OSP s verejným vyhlásením rozhodnutia, pri splnení si povinnosti upravenej v ustanovení § 156 odsek 3 OSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Podľa § 219 odsek 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 odsek 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

S poukazom na ustanovenie § 212 odsek 1 OSP, pri posudzovaní predmetnej veci sa odvolací súd zaoberal len námietkami navrhovateľa uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvého stupňa, ktorý predchádzal napadnutému rozhodnutiu.

Predmetom tohto konania je návrh navrhovateľa, ktorým sa voči odporcovi domáha zaplata sumy 125 eur z titulu majetkovej škody a sumy 330 eur z titulu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, vzniknutých mu v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Levice v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 12Er/1088/2008. Nesprávny úradný postup navrhovateľ vzhliadol v nevydaní rozhodnutia o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej 15 dňovej lehote, v prieťahoch v konaní pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, pretože k rozhodnutiu o poverení došlo až po uplynutí zákonom stanovenej doby, s omeškaním viac ako 6 mesiacov a vykonaním úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok, keď exekučný súd vykonal opätovné posúdenie práva navrhovateľa na zaplata dluhu v časti istiny, čím vytvoril stav zakladajúci reálnu vymožitelnosť istiny a jej príslušenstva založením prekážky veci rozhodnutej. Rozhodovanie o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je závislé od posúdenia príčinnej súvislosti medzi týmto postupom a vzniknutou škodou ako jedným z rozhodujúcich predpokladov pre vznik škody. O vzťah príčinnej súvislosti ide vtedy, ak škoda vznikla následkom škodovej udalosti, a preto nesprávny postup orgánu štátu musí byť vždy so vznikom škody vo vzťahu príčiny a následku.

Z obsahu Okresného súdu Levice sp. zn. 12Er/1088/2008 vyplýva, že exekučnému súdu bola dňa 01.12.2008 doručená žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, na návrh oprávneného Pohotovosť, s.r.o., proti povinnému I. S., o vymoženie 605,46 eur s príslušenstvom, na základe exekučného titulu, ktorým bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zo dňa 11.08.2008, sp. zn. SR 07556/08. Exekučný súd dňa 15.01.2009 vydal pod číslom 5402 057024* poverenie pre súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého.

Podľa navrhovateľa takýto postup exekučného súdu vykazuje znaky nesprávneho úradného postupu, keď k rozhodnutiu exekučného súdu o žiadosti súdneho exekútora došlo až po uplynutí zákonnej 15 dňovej lehoty s časovým oneskorením viac ako 6 mesiacov, ktoré je potrebné s ohľadom na právnu zložitosť vecí a potrebu spolupráce s účastníkmi konania hodnotiť ako prietiahy v konaní.

Podľa § 44 odsek 2 Exekučného poriadku v znení účinnom od 01.06.2010 (v čase začatia exekučného konania), súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 odsek 2 písmeno c/ a d/. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Odvolací súd preto tak, ako i súd prvého stupňa, poukazuje na skutočnosť, že z vyššie citovaného ustanovenia vyplýva, že 15 dňová lehota od doručenia žiadosti exekútora, sa pre exekučný súd vzťahovala na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, iba vtedy, ak exekučným titulom nebol tak, ako v tomto prípade rozhodcovský rozsudok (§ 41 odsek 2 písmeno d/ Exekučného poriadku). Zo strany exekučného súdu tak nedošlo k porušeniu povinnosti vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, pretože po doručení žiadosti o udelenie poverenia (01.12.2008), po náležitom preskúmaní, vo veci rozhodol vydaním poverenia (15.01.2009). Hoci exekučný súd rozhodol po 45 dňoch od doručenia žiadosti o udelenie poverenia (nie 6 mesiacov, ako uvádzal navrhovateľ), s ohľadom na okolnosti danej veci, nemožno vzhladnúť zbytočné prietiahy.

Správne preto súd prvého stupňa zistil skutkový stav veci a vyvodil z neho i správny právny záver, t. j. po preskúmaní podmienok potrebných k vzniku zodpovednosti štátu za škodu, nezistil naplnenie ani jednej z nich.

K námietkam navrhovateľa, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom odvolací súd udáva, že po preskúmaní veci a konania, ktoré mu predchádzalo, takúto vadu konania podľa § 221 odsek 1 písmeno f/ OSP nezistil. V predmetnej veci sa navrhovateľ, ani jeho právny zástupca navrhovateľa pojednávania (12.03.2014) nezúčastnil. Právny zástupca navrhovateľa svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnil až dňa 11.03.2014 (e-mailom), hoci predvolanie mu bolo zaslané v dostatočnom časovom predstihu (02.01.2014). K ďalším námietkam navrhovateľa, že rozhodnutie nebolo vydané v zákonom ustanovenej lehote odvolací súd poukazuje už na vyššie uvedené zistené skutočnosti súdom prvého stupňa, z ktorých jednoznačne vyplýva skutočnosť, že exekučný súd rozhodol o udelení poverenia v lehote 45 dní, preto odvolací súd konštatuje, že k rozhodnutiu došlo v primeranej lehote a teda k stavu právnej neistoty namietaného navrhovateľom ani nemohlo dôjsť. Taktiež i ďalšie skutočnosti, namietané navrhovateľom v jeho odvolaní sú bez právneho významu a preskúmaného rozhodnutia sa vôbec netýkajú. Čo sa týka námietok navrhovateľa k aplikácii právnej úpravy § 9 odsek 2 zákona č. 514/2003 Z. z. odvolací súd udáva, že v tomto prípade nemôže ísť o nesprávnosť rozhodnutia, keďže súd prvého stupňa aplikoval vo svojom rozhodnutí právny predpis v správnom znení účinnom do 01.01.2013.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, preto ako vecne správny, podľa § 219 odsek 1 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 odsek 1 v spojení s § 142 odsek 1 a § 151 odsek 1 veta prvá OSP tak, že v odvolacom konaní úspešnému odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže odporca návrh na priznanie náhrady trov odvolacieho konania nepodal.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.